

Postanowienie z dnia 21 marca 1996 r.
III PO 1/96

Bez względu na przyczynę niewypłacenia przez zakład pracy należnego pracownikowi zasiłku chorobowego, właściwy do rozpoznania roszczeń pracownika o ten zasiłek jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Przewodniczący Sędzia SN: Janusz Łętowski, Sędziowie SN: Józef Iwulski, Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości Zdzisław Zaziemski, przedstawiciel Ministra Pracy i Polityki Socjalnej Krystyna Tymorek,

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym, z udziałem prokuratora Włodzimierza Skoniecznego, po rozpoznaniu w dniu 21 marca 1996 r. na posiedzeniu jawnym sprawy z wniosku Jerzego S. o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w O. a Sądem Rejonowym w S.O. o ustalenie uprawnień i zapłatę zasiłku chorobowego

p o s t a n o w i ł:

uznać, że właściwym do rozpoznania sprawy Jerzego S. jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w O.

U z a s a d n i e n i e

Jerzy S. we wniosku z dnia 20 grudnia 1995 r. do Kolegium Kompetencyjnego przy Sądzie Najwyższym wystąpił o rozpatrzenie sporu negatywnego o właściwość między Sądem Rejonowym w S.O.-Sądem Pracy a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałem w O. w jego sprawie o zasądzenie od Naukowo Specjalistycznej Spółdzielni Pracy "N." określonej kwoty tytułem zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia 1994 r. do 16 sierpnia 1994 r.

W uzasadnieniu wniosku Jerzy S. podał, że o zasądzenie należnego mu zasiłku chorobowego wystąpił bezpośrednio na drogę sądową, gdyż zobowiązany do ustalenia i wypłacenia tego zasiłku zakład pracy nie kwestionował uprawnień wnioskodawcy z tego tytułu a jedynie ich nie realizował powołując się na brak środków. Jednakże Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w S.O. postanowieniem z dnia 1 września 1994 r., [...] uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w O. Postanowienie to uprawomocniło się, bowiem Sąd Wojewódzki w O. postanowieniem z dnia 30 września 1994 r. [...] oddalił zażalenie powoda.

Z kolei w postępowaniu przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w O. Naukowo Specjalistyczna Spółdzielnia Pracy wyjaśniła, że "powodem niewypłacenia zasiłków chorobowych Panu Jerzemu S. za okres 1 stycznia - 16 sierpnia 1994 r. były początkowo - brak środków finansowych, a od kwietnia 1994 r. - zablokowanie przez Banki rachunków bankowych ze zgromadzonymi tam środkami. Jako powód blokady Banki podają "brak wpisu do rejestru sądowego obecnych władz Spółdzielni." Powołując się na to wyjaśnienie zakładu pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Oddział w O. decyzją z dnia 5 września 1995 r., [...], uznał się niewłaściwym do rozpatrzenia sprawy. W uzasadnieniu tej decyzji ZUS stwierdza, że: "Roszczeń pomiędzy zakładem pracy, a bankiem należy dochodzić w jednostce nadrzędnej rozpatrującej zagadnienia dotyczące Pana sprawy".

W tej sytuacji wnioskodawca uważa, że Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym powinno uznać, że właściwym do rozpoznania sprawy jest sąd pracy na podstawie art. 48 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 1983 r., nr 30, poz. 143 ze zm.) oraz art. 476 § 1 pkt 1 k.p.c.

Obecny na rozprawie przed Kolegium Kompetencyjnym prokurator wniósł o uznanie, że właściwym w sprawie Jerzego S. jest sąd pracy.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym zważyło co następuje:

Sąd Wojewódzki Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. w uzasadnieniu powołanego wyżej postanowienia z dnia 30 września 1994 r. ustalił, że dochodzone przez powoda roszczenie dotyczy niewypłaconego mu zasiłku chorobowego, czyli świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Przesądza to zdaniem Sądu Wojewódzkiego kwalifikację rozpatrywanej sprawy jako dotyczącej ubezpieczeń społecznych w rozumieniu art. 476 § 2 k.p.c., w której sąd właściwy jest dopiero po wniesieniu odwołania od decyzji organu rentowego. Powinien mieć zatem w sprawie zastosowanie tryb dochodzenia zasiłków chorobowych określony w art. 49 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 1983 r., Nr 30, poz. 143 ze zm.).

Należy stwierdzić, że powyższe stanowisko wynika z prawidłowych przesłanek co do stanu faktycznego i co do prawa. Przede wszystkim bezsporne jest, że roszczenia wnioskodawcy dotyczą niewypłaconego mu zasiłku chorobowego. Z tego zaś, że sprawa dotyczy zasiłku chorobowego wynika, że należy ona do kategorii spraw z ubezpieczenia społecznego w rozumieniu przepisów określających tryb postępowania w tych sprawach. Dla zastosowania tych przepisów nie ma natomiast znaczenia faktyczna przyczyna, która powoduje potrzebę dochodzenia roszczenia, np. jak to ma miejsce w sprawie rozpoznawanej, że zakład pracy nie kwestionując swego zobowiązania powołuje się na przeszkody w jego realizacji.

Jeżeli chodzi o kwalifikację zasiłków chorobowych do kategorii świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego to odpowiada ona art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Z kolei według art. 49 ust. 1 tej ustawy pracownik, któremu zasiłki określone w ustawie wypłaca zakład pracy (co bezspornie w sprawie zachodziło), może wystąpić z wnioskiem do oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustalenie uprawnień do zasiłku, jeżeli uważa, że zostały naruszone przez zakład pracy jego uprawnienia w tym zakresie.

Stosownie do art. 476 § 2 pkt 1 i art. 477⁸ k.p.c. w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dopiero od decyzji organu rentowego zainteresowanemu przysługuje odwołanie do sądu wojewódzkiego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

Z powyższych przyczyn Kolegium Kompetencyjne uznało, że właściwym do rozpoznania przedmiotowej sprawy o zasiłek chorobowy jest Zakład Ubezpieczeń Od-

dział w O.

